

המדענית הראשית

2.10.2014

לכבוד

מר אברהם מוטולה

באמצעות מייל [avi.motola@gmail.com](mailto:avi.motola@gmail.com)

מר מוטולה שלום רב,

**הנדון: פנייתך בנושא כמטריילס (chemtrails)**

בהמשך לפנייתך אל המשרד להגנת הסביבה ב- 20 במאי 2014 וההתכתבויות והעדכונים שלנו מאז עמך, פנינו לגורמים רבים על מנת לבדוק ולחקור את הנושא כפי שנפרט להלן.

להבנתנו, תופעת הכמטריילס (chemtrails) הינה תופעה מעשה ידי אדם, בה נצפים מטוסי סילון מסחריים אשר טסים בגובה רב ומשחררים באופן מכוון חומרים בלתי מזוהים אשר יוצרים שובלים לבנים ארוכים אשר מתפוגגים רק לאחר שעות. יש להבחין בין תופעה זו לבין תופעת הקונטריילס (contrails) אשר הינה התעבות טיפות מים בכנפי מטוסי סילון. בתופעה זו, נוצרים שובלים אשר מתפוגגים לאחר פחות מדקה. מצאנו כי מדווח על תופעת הכמטריילס ככזו המתרחשת במדינות רבות, ואין הסברים רשמיים אשר מתייחסים לנושא. בארץ, נטען כי התופעה נצפית אך אינה נפוצה מאוד. בארה"ב למשל, ישנם מקומות וימים בהם השמיים כולם מכוסים בשובלי כמטריילס בצורת שתי וערב במשך שעות (מידע באינטרנט).

בפנייתך, אשר מסתמכת על פרסומים באינטרנט ממקורות לא רשמיים, הנך טוען כי בתופעת הכמטריילס מרוססים חומרים כימיים רעילים שפוגעים באדם ובסביבה. כמו כן, במידע שמסרת נטען כי לעיתים כאשר ריסוסים אלו מתבצעים, ניתן להבחין בנשורת של חלקיקים זעירים אשר מגיעים לאדמה. אנליזה של חומרים אלו אשר נעשתה ע"י גורמים לא רשמיים, מצביעה לכאורה על נוכחות מתכות רעילות כמו ליתיום, אלומיניום, ואפילו מתכות רדיואקטיביות. מטרת הפיזור לא ידועה, אך ההשערות מדברות על שלל אפשרויות: ניסויים סודיים בהחזרת קרינת השמש לשם הקטנת ההתחממות הגלובלית, מיסוך מכ"מ, מיסוך לווייני ריגול, הרעלות מכוונות ועוד. בבדיקות שערכנו מול גורמים שונים לא מצאנו לכך סימוכין רשמיים או מדעיים.

## המדענית הראשית

להלן סיכום בדיקתי והמלצתנו:

**היבטי סביבה ותעופה:** פנינו לגורמים שונים במשרד להגנת הסביבה (אגף איכות אויר, אגף חומ"ס, אגף רישוי עסקים) אך הנושא אינו מוכר לנו במשרד. השתדלנו לסייע ופנינו לגורמים נוספים: משרד הביטחון (הגנת הסביבה ותשתיות וראש המערכה להגנת הסביבה), צה"ל (מדור מו"פ סביבתי וגורמי סיכון, מנהל הגנת הסביבה), רשות התעופה האזרחית (פניות הציבור ומחלקת הנדסה) ומשרד התחבורה (מדען ראשי). פניותינו טרם נענו (יתכן ובגלל מבצע צוק איתן וחופשות הקיץ), אך מאחר ולא רצינו להשהות את תשובתנו הרשמית אליך וגם קיבלנו מידע מהאיחוד האירופאי (להלן) בחרנו לסיים טיפול בנקודה זו מול הגורמים הנ"ל. במידה ויתקבל מענה כמובן שנעדכןך מידית.

**היבטי בריאות:** מאחר ורצינו לכסות בנוסף לגורמים אזרחיים וצבאיים גם את ההיבט הבריאותי. פנינו אל משרד מנהל השירותים לבריאות הציבור שבמשרד הבריאות. המשרד עצמו אינו מכיר את הנושא, אך הפנה אותנו לתגובת ועדה באיחוד האירופי שהתייחסה לנושא. בתגובה נמסר כי הוועדה לא מכירה ריסוסים של חומרים רעילים ממתוספרה. הוועדה מהאיחוד האירופי מכירה ניסויים בתחומים המטאורולוגיה, חיזוי מזג-אוויר, ופיזור חומרים רעילים באטמוספירה אשר מתבצעים בדרך זו (עם זאת, ע"י פיזור של חומרים לא רעילים). לפי תגובות אלו, אין עדות לתופעה או השפעות בריאותיות. להלן הציטוט מאתר האיחוד האירופאי (ראה הפנייה למקורות 1,2,3,4):

The Commission is aware of the claims concerning 'chemtrails' and has responded on several occasions to similar claims from the public or the institutions (e.g. E-002455/07 by M Meijer and E-006621/11 by Ms Childers)<sup>11</sup>. However, it has found no evidence for the claims made on the adverse effects on human health.

The Commission is aware of several research programmes<sup>12</sup> where small amounts of non-damaging tracer substances are released to validate dispersion models used for civil protection (e.g. accidental chemicals or radioactivity releases) or meteorological forecasts. There is no evidence that these small releases have any adverse effect on human health.

The Commission has no knowledge of any deliberate releases of toxic substances, such as heavy metals or pathogenic substances from the ground, aircraft or otherwise that would be damaging human health.

**היבט מטאורולוגי:** התגובה של האיחוד האירופי הנזכרת לעייל המייחסת את התופעה לניסויים בדינמיקה אטמוספרית יכולה אולי להסביר את התופעה בארץ. במידה ויש לך עניין להמשיך לחקור את הנושא ניתן לפנות ישירות אל השירות המטאורולוגי בישראל, בבית דגן, ויתכן כי יוכלו לסייע.



## המדענית הראשית

בברכת שנה טובה וגמר חתימה טובה,

ד"ר סינייה נתניהו  
המדענית הראשית

העתק: מר דוד לפלר, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

מקורות מידע:

- 1 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2011-006621+0+DOC+XML+V0//EN>
- 2 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2011-006621&language=EN>
- 3 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2007-2455+0+DOC+XML+V0//EN>
- 4 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2007-2455&language=EN>